

NHẬN DIỆN VÀ ĐẤU TRANH CHỐNG ÂM MƯU, THỦ ĐOẠN CỦA CÁC THỂ LỰC THÙ ĐỊCH LÀM “CHUYỂN HÓA” GIÁ TRỊ VĂN HÓA DÂN TỘC HIỆN NAY

NGUYỄN THANH HẢI^(*)

Ngày nhận bài: 18/7/2024 Ngày thẩm định: 24/7/2024 Ngày duyệt đăng: 25/11/2024

Tóm tắt: Văn hóa là “hồn cốt của dân tộc”, được đúc rút từ truyền thống, lịch sử dựng nước, giữ nước, phản ánh sâu đậm đất nước, con người Việt Nam. Hiện nay, các thể lực thù địch lợi dụng giao lưu, hội nhập quốc tế để đẩy mạnh chống phá cách mạng Việt Nam, trong đó, văn hóa là trọng điểm để chúng chống phá. Vì vậy, nhận diện kịp thời, kiên quyết đấu tranh, làm thất bại mưu đồ của các thể lực thù địch làm “chuyển hóa” giá trị văn hóa dân tộc là yêu cầu tất yếu khách quan.

Từ khóa: “chuyển hóa”; đấu tranh; nhận diện; văn hóa dân tộc

1. Nhận diện những âm mưu, thủ đoạn của các thể lực thù địch làm “chuyển hóa” giá trị văn hóa dân tộc
Lịch sử dựng nước và giữ nước của dân tộc Việt Nam gắn liền với đấu tranh chống xâm lược và chống đồng hóa về văn hóa. Ngay từ khi phong kiến phương Bắc xâm lược, nhân dân ta vừa chiến đấu anh dũng để giành độc lập, dân tộc, vừa kiên cường đấu tranh chống ý đồ “Hán hóa” của phương Bắc. Khi thực dân Pháp và đế quốc Mỹ xâm lược, cùng với ý đồ thôn tính, đô hộ nước ta, các thể lực ngoại bang cũng đẩy mạnh mưu đồ “chuyển hóa” giá trị

văn hóa dân tộc Việt Nam rất quyết liệt. Với nhãn quan chính trị sắc bén, tư duy uyên bác, tầm nhìn chiến lược, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã chỉ rõ mưu đồ thâm độc của các nước đế quốc xâm lược là xóa bỏ giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của dân tộc Việt Nam: “chúng ra sức truyền bá văn hóa trụy lạc và lưu manh để đầu độc nhân dân ta, nhất là thanh niên ta. Chúng lợi dụng tôn giáo để chia rẽ nhân dân ta”⁽¹⁾; “Chế độ thực dân đã đầu độc dân ta với rượu và thuốc phiện. Nó đã dùng mọi thủ đoạn hòng hủ hóa dân tộc chúng ta bằng những thói xấu, lười biếng, gian xảo, tham ô và những thói xấu khác”⁽²⁾, “Chúng lại còn âm mưu phá hoại thuần phong mỹ tục của dân tộc ta, đầu độc thanh niên ta”⁽³⁾. Từ đó, Chủ tịch Hồ Chí Minh cảnh báo: “Nền văn hóa cổ truyền của chúng tôi hầu

^(*) TS, Học viện Chính trị, Bộ Quốc phòng

như đã bị phá hủy hoàn toàn bởi chủ nghĩa thực dân, trong khi một nền văn hóa mới vẫn chưa hình thành”⁽⁴⁾.

Đến những năm cuối thế kỷ XX, khi thực hiện “diễn biến hòa bình” đối với các nước xã hội chủ nghĩa, các thế lực thù địch, phản động đã tuyên bố, “tước bỏ vũ khí tư tưởng của đối phương”, trong đó, tập trung đột phá vào lĩnh vực tư tưởng, văn hóa và coi đó là “cuộc chiến tranh không khói súng” để đi đến thắng lợi với những âm mưu tinh vi, thâm hiểm và khó nhận diện. Trong bối cảnh đó, văn hóa Việt Nam là trọng điểm tập trung chống phá của các thế lực thù địch, phản động.

Mục tiêu xuyên suốt mà các thế lực thù địch, phản động tiến hành là làm “chuyển hóa” giá trị văn hóa tốt đẹp của dân tộc theo chiều hướng phản cách mạng, chệch hướng văn hóa xã hội chủ nghĩa. Chúng tạo môi trường xấu độc để chuyển hóa các tầng lớp nhân dân, nhất là thế hệ trẻ về nhận thức, thái độ, tư tưởng, dao động lập trường, lung lay bản lĩnh, dẫn đến mất phương hướng chính trị, thiếu tu dưỡng, rèn luyện, phai nhạt mục tiêu, lý tưởng cách mạng, thờ ơ, vô cảm, thiếu trách nhiệm xã hội, suy giảm lòng yêu quê hương, đất nước, bất mãn, xuất hiện lời nói, việc làm đi ngược lợi ích quốc gia, dân tộc, tiến tới phủ nhận thành quả cách mạng, quay lưng với chế độ, công cuộc đổi mới của đất nước. “Hiện nay, “diễn biến hòa bình” trên lĩnh vực tư tưởng, văn hóa là mũi đột phá trong âm mưu chiến lược của các thế lực thù địch tấn công vào hệ tư tưởng, đường lối, quan điểm của Đảng và đời sống văn hóa, tinh thần xã hội Việt Nam, hòng xóa bỏ chế độ xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam, xóa bỏ những giá trị truyền thống tốt đẹp, bản sắc văn hóa của dân tộc Việt Nam”⁽⁵⁾.

Để thực hiện mục tiêu này, các thế lực thù địch, phản động đã sử dụng rất nhiều phương thức tấn công cả trực tiếp, gián tiếp với thủ đoạn ngày càng tinh vi, thâm

độc, nham hiểm, khó nhận diện, tần suất không ngừng gia tăng về diện và lượng ở tất cả các khâu, các lĩnh vực hoạt động, từ nghiên cứu, sáng tác, đến truyền bá, biểu diễn, quản lý văn hóa, văn nghệ,... Chúng lợi dụng sự phát triển của khoa học, công nghệ hiện đại và phương tiện thông tin, đặc biệt là internet, mạng xã hội, “ngụy trang” thành nhà ngoại giao, nhà nghiên cứu, khách tham quan, du lịch, mang võ bọc chiêu bài “dân chủ”, “nhân quyền”, “tôn giáo”,... ra sức phủ nhận bản chất khoa học, cách mạng của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, vai trò lãnh đạo của Đảng, thành quả cách mạng của dân tộc và công cuộc đổi mới của đất nước. Các thế lực thù địch đẩy mạnh truyền bá vào nước ta sản phẩm phản văn hóa, phản giá trị có nội dung xuyên tạc đường lối văn hóa, văn nghệ của Đảng, phủ nhận những thành tựu của nền văn hóa, văn học, nghệ thuật cách mạng, “tuyên truyền, quảng bá những giá trị ngoại lai, những hành động và lối sống không phù hợp với văn hóa truyền thống, trái với thuần phong, mỹ tục của dân tộc nhằm cổ xúy bạo lực và những ham muốn thấp hèn”⁽⁶⁾; đẩy mạnh in ấn, xuất bản, phát tán các sản phẩm có nội dung xuyên tạc, bóp méo vấn đề “dân chủ”, “nhân quyền”, “tôn giáo”, công cuộc đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tìm mọi cách chia rẽ khối đại đoàn kết dân tộc. Với cách lập luận vụng về, các thế lực thù địch, phản động ra sức hướng lái vấn đề tăng cường “hội nhập”, “giao lưu”, “hòa nhập” với thế giới bên ngoài, nhưng về bản chất là “hòa tan” để chuyển hóa giá trị văn hóa tốt đẹp của dân tộc, tiến tới thực hiện mưu đồ “xâm lăng văn hóa”.

Bằng thủ đoạn ngụy biện rất tinh vi, các thế lực thù địch, phản động ra sức tuyên truyền tách văn hóa, nghệ thuật ra khỏi sự lãnh đạo của Đảng và sự quản lý của Nhà nước; tuyệt đối hóa tính nhân loại, phủ nhận tính giai cấp, tính dân tộc của

văn hóa; hướng hoạt động văn hóa, nghệ thuật xa rời bản sắc dân tộc, đi ngược lại giá trị truyền thống tốt đẹp của dân tộc; cổ xúy tự do sáng tác vô nguyên tắc; đề cao “nghệ thuật vị nghệ thuật” rất lộ bịch; phủ nhận, xuyên tạc các tác phẩm văn hóa, văn nghệ phản ánh sâu sắc chủ nghĩa yêu nước, chủ nghĩa anh hùng cách mạng, chủ nghĩa nhân văn Việt Nam. Bằng những lời lẽ hoa mỹ, phỉnh nịnh thô thiển, các thế lực thù địch, phản động tìm cách tác động vào tư tưởng, khoét sâu vào tâm tư, vướng mắc để chia rẽ nội bộ, ly tán, lôi kéo giới văn nghệ sĩ, trí thức văn hóa cách mạng; triệt để lợi dụng những hạn chế, bất cập trong công tác lãnh đạo, quản lý văn hóa, nghệ thuật để tô hồng, bóp méo, xuyên tạc, hòng làm suy giảm niềm tin, nhuệ khí, nhiệt huyết cách mạng của những người hoạt động trong lĩnh vực văn hóa, văn học, nghệ thuật⁽⁷⁾.

Từ những âm mưu, thủ đoạn chống phá của các thế lực thù địch, phản động dẫn đến hệ lụy tiêu cực, làm cho một số hoạt động sáng tác, biểu diễn, truyền tải sản phẩm văn hóa, nghệ thuật chưa phản ánh sâu đậm giá trị văn hóa tốt đẹp của dân tộc, lý tưởng, thị hiếu thẩm mỹ lành mạnh, chưa thể hiện rõ tính tiên tiến, tính bản sắc dân tộc, thậm chí phản ánh không đúng lịch sử, truyền thống hào hùng, thành quả cách mạng của dân tộc. Tính toàn diện của một số tác phẩm văn hóa, văn nghệ bị hạn chế, hoặc chỉ hướng vào giải trí đơn thuần, phục vụ thị hiếu tầm thường của số ít công chúng, hoặc chỉ khai thác những hạn chế, tiêu cực; tính giáo dục, tính định hướng nhận thức, tư tưởng, dư luận ở một số sản phẩm chưa cao. “Thiếu những tác phẩm văn hóa, văn học, nghệ thuật lớn phản ánh sinh động tâm vóc công cuộc đổi mới, có tác dụng tích cực đối với con người. Môi trường văn hóa, xã hội tiếp tục bị ô nhiễm bởi các tệ nạn xã hội, tham nhũng, tiêu cực”⁽⁸⁾. Từ đó, làm cho văn

hóa dân tộc dần “lép vế”, “suy giảm” giá trị trước những sản phẩm ngoại lai, từng bước làm “chuyên hóa” các giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của dân tộc.

Mặt khác, sự chống phá của các thế lực thù địch, phản động đã làm nhiễu loạn thông tin, “ô nhiễm” đời sống văn hóa xã hội, tác động tiêu cực đến nhận thức, thái độ, thị hiếu thẩm mỹ, nhất là thanh thiếu niên. Từ đó làm mất phương hướng trong xác định động cơ, quyết tâm học tập, rèn luyện, xuất hiện hành vi tiêu cực, lệch chuẩn, không phù hợp với giá trị văn hóa dân tộc cả trên không gian mạng và trong ứng xử giao tiếp; chạy theo lối sống thực dụng, cuốn theo đồng tiền bằng mọi giá, bất chấp đạo lý; cổ xúy cho những nhận thức, tư tưởng, quan niệm lệch chuẩn; dần suy giảm niềm tin vào sự lãnh đạo của Đảng, vào chế độ xã hội chủ nghĩa mà Đảng, Chủ tịch Hồ Chí Minh, nhân dân ta đã dày công xây đắp và thành quả công cuộc đổi mới của đất nước.

2. Giá trị bền vững, sức sống trường tồn của văn hóa dân tộc Việt Nam

Vị trí địa lý, nền kinh tế nông nghiệp, văn minh lúa nước và lịch sử, truyền thống hào hùng của dân tộc Việt Nam suốt mấy nghìn năm đã tích lũy, tạo lập nên những giá trị văn hóa đặc sắc riêng có của Việt Nam, “làm nên hồn cốt của dân tộc”. Đó là yêu nước, nhân văn, nhân ái, tình nghĩa, thủy chung, thân thiện, hiếu khách, quý trọng người lao động và thành quả lao động, cố kết cộng đồng, bao dung, độ lượng, cần cù, sáng tạo, giản dị, khiêm tốn,...

Khi đối mặt với những cuộc xâm lăng, văn hóa Việt Nam đã phát huy, nhân lên thành sức mạnh vô cùng to lớn để chiến đấu và chiến thắng quân xâm lược. Điều này đã khẳng định sức sống bền vững của văn hóa Việt Nam, trở thành “pháo đài” vững chắc để đẩy lùi ý đồ đồng hóa văn hóa của các thế lực ngoại bang khi xâm lược nước ta.

Đến thời đại Hồ Chí Minh, những giá trị văn hóa dân tộc tiếp tục được bổ sung, phát triển lên trình độ mới. Hồ Chí Minh khẳng định: “Văn hóa là tổng hợp của mọi phương thức sinh hoạt cùng với biểu hiện của nó mà loài người đã sản sinh ra nhằm thích ứng những nhu cầu đời sống và đòi hỏi của sự sinh tồn”⁽⁹⁾; “Văn hóa phải soi đường cho quốc dân đi”⁽¹⁰⁾; “Văn hóa phải làm cho mọi người dân Việt Nam, từ già đến trẻ, cả đàn ông và đàn bà, ai cũng hiểu được nhiệm vụ của mình và biết hưởng hạnh phúc mà mình được hưởng”⁽¹¹⁾. Trong quá trình đấu tranh chống xâm lược, dân tộc Việt Nam đã tạo lập nên những giá trị văn hóa quân sự rất độc đáo làm giàu thêm giá trị văn hóa dân tộc như: “ngụ binh ư nông”; “dựng gậy làm cờ, dân chúng bốn phương tụ họp”; “dĩ đoán, chế trường”; “vừa đánh vừa đàm”,... Những giá trị văn hóa tốt đẹp của dân tộc đã trở thành “mẫu số chung” để quy tụ, đoàn kết toàn dân tộc “triệu người như một”, tạo thành sức mạnh vô cùng to lớn “kết thành một làn sóng vô cùng mạnh mẽ, to lớn, nó lướt qua mọi sự nguy hiểm, khó khăn, nó nhấn chìm tất cả lũ bán nước và lũ cướp nước”⁽¹²⁾.

Khi bước vào công cuộc xây dựng xã hội mới, văn hóa Việt Nam tiếp tục khẳng định giá trị bền vững, sức sống mãnh liệt, xác lập nên những động lực tinh thần to lớn, xây dựng nhân cách con người, khơi nguồn, quy tụ tiềm năng, sức sáng tạo, trí tuệ, bản lĩnh, sức mạnh toàn dân tộc vào xây dựng và bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa, “là hồn cốt của Dân tộc, nói lên bản sắc của Dân tộc. Văn hóa còn thì Dân tộc còn,...”⁽¹³⁾. Trong điều kiện đầy mạnh toàn diện, đồng bộ công cuộc đổi mới, công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, giá trị văn hóa dân tộc tiếp tục khẳng định sức sống trường tồn, thật sự trở thành nền tảng tinh thần vững chắc của xã hội, vừa là mục tiêu, vừa là động lực, sức mạnh nội sinh quan trọng bảo đảm

phát triển bền vững và bảo vệ vững chắc Tổ quốc; đóng góp to lớn vào “khơi dậy khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, thịnh vượng, tạo sức mạnh tổng hợp của toàn dân tộc để tận dụng thời cơ, vượt qua thách thức, thực hiện thành công mục tiêu đưa nước ta trở thành quốc gia phát triển theo định hướng xã hội chủ nghĩa vào giữa thế kỷ XXI”⁽¹⁴⁾.

3. Giải pháp đấu tranh chống những âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch làm “chuyển hóa” giá trị văn hóa dân tộc hiện nay

Thứ nhất, thường xuyên nâng cao năng lực lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp ủy đảng và quản lý của chính quyền các cấp đối với lĩnh vực văn hóa. “Tiếp tục đổi mới toàn diện nội dung và phương thức lãnh đạo của Đảng, nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý của Nhà nước về văn hóa”⁽¹⁵⁾. “Cấp ủy đảng, chính quyền các cấp phải nhận thức sâu sắc và quán triệt đầy đủ các quan điểm, tư tưởng chỉ đạo của Đảng về văn hóa và trên cơ sở đó xây dựng các chương trình, kế hoạch thực hiện, huy động tối đa các nguồn lực để phát triển văn hóa”⁽¹⁶⁾ sát với đặc thù địa phương. Công tác lãnh đạo, chỉ đạo phải bảo đảm giá trị văn hóa dân tộc được bảo tồn, phát triển đúng định hướng chính trị của Đảng; đồng thời, khơi nguồn sáng tạo, đề cao trách nhiệm xã hội, nghĩa vụ công dân trong nghiên cứu, sáng tác, quản lý, truyền tải các sản phẩm văn hóa tới nhân dân. Thực hiện tốt việc “đào tạo và phát triển đội ngũ cán bộ lãnh đạo, chỉ đạo, quản lý, tham mưu trong lĩnh vực văn hóa, văn nghệ, nhất là cán bộ chủ chốt thực sự am hiểu về văn hóa, có phẩm chất, bản lĩnh, năng lực chuyên môn, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ”⁽¹⁷⁾.

Đề cao vai trò, trách nhiệm của chính quyền các cấp trong công tác quản lý lĩnh vực văn hóa bảo đảm đồng bộ, nghiêm túc, chặt chẽ và hiệu quả. Đẩy mạnh nghiên cứu, bổ sung, phát triển lý luận, xác lập

luận cứ khoa học sắc bén để đấu tranh, phản bác hiệu quả những âm mưu, thủ đoạn chống phá của các thế lực thù địch trên lĩnh vực văn hóa. Chủ động thể chế hóa, cụ thể hóa quan điểm, đường lối của Đảng về văn hóa thành hệ thống pháp luật, tạo hành lang pháp lý vững chắc để ngăn chặn, xử lý, đẩy lùi sự xâm nhập của các yếu tố phản văn hóa bên ngoài vào nước ta. Tích cực nghiên cứu, bổ sung, hoàn thiện cơ chế, chính sách, củng cố hệ thống thiết chế văn hóa phù hợp thực tiễn Việt Nam và định chuẩn quốc tế, tạo động lực khuyến khích tìm tòi, sáng tạo giá trị mới làm phong phú thêm bản sắc văn hóa dân tộc. Kiểm soát nghiêm ngặt, quản lý chặt chẽ các khâu, các bước, các sản phẩm văn hóa, lễ hội và các loại hình hoạt động văn hóa, như internet, karaoke, phát thanh, truyền hình, phim ảnh,...

Phát huy sức mạnh tổng hợp của toàn Đảng, toàn quân, toàn dân và cả hệ thống chính trị, các tổ chức, lực lượng, nhất là lực lượng chuyên trách trong lĩnh vực văn hóa, Ban Chỉ đạo 35, Lực lượng 47, cơ quan thông tấn, báo chí, với các biện pháp đồng bộ cả về chính trị, tư tưởng, tổ chức, hành chính, kinh tế, hình sự trong nhận diện kịp thời, đấu tranh kiên quyết, đẩy lùi các âm mưu, thủ đoạn làm “chuyển hóa” giá trị văn hóa dân tộc.

Thứ hai, tăng cường giáo dục truyền thống văn hóa tốt đẹp, lịch sử hào hùng, kiên cường, anh dũng của dân tộc. Bồi đắp cho các tầng lớp nhân dân nhận thấy văn hóa dân tộc là kết quả của “mấy nghìn năm lịch sử, trải qua không biết bao nhiêu sự biến đổi, thăng trầm do thiên nhiên và con người gây ra, đã tích lũy, tạo ra và phát huy được nhiều giá trị, bản sắc văn hóa riêng của dân tộc, làm nên hồn cốt của dân tộc”⁽¹⁸⁾; trong thời kỳ mới “văn hóa thực sự là nền tảng tinh thần, nguồn lực nội sinh và động lực đột phá cho phát triển kinh tế - xã hội và hội nhập quốc tế”⁽¹⁹⁾, góp phần to lớn vào phát triển bền

vững và bảo vệ vững chắc Tổ quốc vì mục tiêu dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh. Định hướng, nâng cao nhận thức cho người dân quan điểm của Đảng về xây dựng nền văn hóa tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc và Chiến lược phát triển văn hóa đến năm 2030, “tăng cường giáo dục lòng yêu nước, lòng tự hào dân tộc, truyền thống và lịch sử dân tộc, ý thức trách nhiệm xã hội cho các tầng lớp nhân dân, nhất là thanh niên”⁽²⁰⁾; tạo chuyển biến tích cực về nhận thức, hiểu biết sâu sắc, tôn vinh lịch sử, văn hóa dân tộc.

Thường xuyên đổi mới nội dung, hình thức, phương pháp bồi dưỡng, nâng cao năng lực, trình độ của các tầng lớp nhân dân, nhất là lực lượng hoạt động chuyên trách trong lĩnh vực văn hóa; khắc phục tình trạng chấp vá, tùy tiện trong bố trí cán bộ làm công tác văn hóa; định hướng để họ luôn cập nhật tri thức mới về văn hóa, khoa học, công nghệ hiện đại; bản lĩnh chính trị kiên định, vững vàng, tự định hướng đúng đắn trước tình huống phức tạp, nhạy cảm, trong mọi hoàn cảnh không hoang mang, dao động, không ngại khó khăn, nguy hiểm; sắc sảo trong tư duy, nhạy cảm về chính trị khi tiếp nhận, xử lý thông tin; có khả năng miễn dịch trước những quan điểm sai trái, thù địch; kịp thời nhận diện đúng bản chất, ý đồ của các thế lực thù địch, phân biệt rõ quan điểm sai trái và quan điểm thù địch; luận giải thuyết phục tính phản động, phản khoa học những âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch, phản động làm “chuyển hóa” giá trị văn hóa dân tộc.

Tích cực khơi dậy tinh thần dân tộc, lòng tự hào, tự tôn dân tộc, truyền thống tốt đẹp, ý chí, nghị lực, khát vọng phát triển vì một Việt Nam hùng cường, thịnh vượng; ra sức giữ gìn và lan tỏa sâu rộng lịch sử hào hùng, hình ảnh đất nước, con người, văn hóa dân tộc. Đề cao trách nhiệm “bảo vệ và phát huy các giá trị tốt đẹp, bền vững trong truyền thống văn hóa

Việt Nam,... giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc của người Việt Nam. Từng bước vươn lên khắc phục các hạn chế của con người Việt Nam; xây dựng con người Việt Nam thời đại mới, gắn kết chặt chẽ, hài hòa giữa giá trị truyền thống và giá trị hiện đại⁽²¹⁾, tạo sức đề kháng mạnh mẽ đẩy lùi âm mưu, thủ đoạn làm “chuyên hóa” giá trị văn hóa dân tộc hiện nay.

Thứ ba, đẩy mạnh xây dựng môi trường văn hóa số tốt đẹp, lành mạnh, góp phần nâng cao “sức đề kháng” vững chắc để đẩy lùi các yếu tố phản văn hóa. Các cấp, các ngành cần khẩn trương hiện thực hóa quan điểm của Đảng về nghiên cứu, xác định, triển khai xây dựng hệ giá trị quốc gia, hệ giá trị văn hóa, chuẩn mực con người gắn với giữ gìn, phát triển hệ giá trị gia đình Việt Nam trong thời kỳ mới và xã hội hóa sâu rộng vào các lĩnh vực đời sống. Nghiên cứu xây dựng bộ tiêu chí quốc gia về phát triển văn hóa. Kết hợp chặt chẽ giữa phát huy giá trị tốt đẹp, thuần phong, mỹ tục, tinh thần tương thân, tương ái, đoàn kết; trọng tình nghĩa, trọng công lý và đạo lý xã hội với bổ sung, làm giàu giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp từ trong mỗi gia đình, nhà trường và xã hội, góp phần giáo dục, rèn luyện con người về nhân cách, đạo đức, lối sống. Triển khai thực hiện hiệu quả các chuẩn mực văn hóa gia đình Việt Nam ấm no, hạnh phúc, tiến bộ và văn minh; xây dựng văn hóa học đường giàu giá trị, thể hiện đạo lý “tôn sư, trọng đạo”, tính mô phạm sâu sắc để bồi dưỡng tâm hồn, định hướng phát triển nhân cách con người toàn diện.

Xây dựng và thực hiện nghiêm túc, triệt để các chuẩn mực văn hóa trong lãnh đạo, quản lý, văn hóa ứng xử trong xã hội. Hoàn thiện và thực hiện các chế tài, quy định, quy ước xã hội, bảo đảm công bằng về cơ hội và thụ hưởng văn hóa. Tập trung xây dựng văn hóa công sở lành mạnh, dân chủ, đoàn kết, nhân văn; đề cao trách nhiệm

nêu gương của cán bộ, đảng viên đối với việc tu dưỡng, rèn luyện và thực hành theo những chuẩn mực đạo đức trong giai đoạn mới; đẩy lùi bệnh quan liêu, bè phái, mất đoàn kết, chủ nghĩa cơ hội và thực dụng.

Xây dựng văn hóa doanh nghiệp, doanh nhân và kinh doanh. Khắc phục sự chênh lệch về trình độ phát triển và đời sống văn hóa giữa các vùng, miền, giai tầng xã hội, nhất là vùng sâu, vùng xa, vùng đồng bào dân tộc thiểu số, khu công nghiệp,... Tiếp tục thực hiện hiệu quả xây dựng nông thôn mới nâng cao, nông thôn mới kiểu mẫu. Đẩy mạnh các phong trào thi đua yêu nước và cuộc vận động *Toàn dân đoàn kết xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh*. Tổ chức tốt các hoạt động văn hóa mang đậm bản sắc dân tộc, đáp ứng nhu cầu, thị hiếu của các tầng lớp nhân dân để giáo dục, khơi dậy lòng yêu nước, truyền thống văn hóa, lòng tự hào dân tộc; tạo sức đề kháng mạnh mẽ đẩy lùi những yếu tố phản văn hóa của các thế lực thù địch đang miệt mài truyền bá vào nước ta; góp phần tích cực “đẩy mạnh đấu tranh làm thất bại mọi âm mưu và hoạt động chống phá của các thế lực thù địch, phản động và cơ hội chính trị⁽²²⁾”. Thực hiện đa dạng hóa hình thức văn hóa đối ngoại, đưa các quan hệ quốc tế về văn hóa đi vào chiều sâu, đạt hiệu quả thiết thực, “tiếp thu có chọn lọc tinh hoa văn hóa nhân loại phù hợp với thực tiễn Việt Nam, đồng thời chủ động nâng cao sức đề kháng của các tầng lớp nhân dân, đặc biệt là thanh, thiếu niên đối với các văn hóa phẩm ngoại lai độc hại⁽²³⁾”.

Thứ tư, kịp thời nhận diện âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch làm “chuyên hóa” giá trị văn hóa dân tộc hiện nay. Tập trung tuyên truyền cho các tầng lớp nhân dân, nhất là thế hệ trẻ nhận thức đúng bản chất thâm độc, nguy hiểm từ mục tiêu đến thủ đoạn, phương thức mà các thế lực thù địch, phản động sử dụng để chống phá trên lĩnh vực văn hóa. Bồi đắp cho các tầng lớp

nhân dân đề cao cảnh giác, tinh táo, đủ khả năng “miễn dịch” trước những luận điệu nguy hiểm xảo trá, tinh vi, nguy hiểm, khó nhận diện của các thế lực thù địch; nhạy bén, sắc sảo trong nhận diện, phát hiện những sản phẩm phản văn hóa, “kiên quyết đấu tranh, loại bỏ các sản phẩm, thông tin độc hại, xuyên tạc, phản động, ảnh hưởng xấu đến ổn định chính trị - xã hội, thuần phong mỹ tục”⁽²⁴⁾; chủ động đẩy lùi những nhận thức, hành vi sai trái, tiêu cực, cái xấu, cái ác, thấp hèn, lạc hậu, thoái hóa, biến chất, làm suy giảm, xa rời giá trị văn hóa dân tộc, phương hại đến lối sống con người Việt Nam.

Công tác tuyên truyền, giáo dục phải được tiến hành thường xuyên, liên tục, bền bỉ, không ngừng nghỉ với những hình thức, phương pháp sát với đối tượng cụ thể. Phát huy vai trò, trách nhiệm của hệ thống tổ chức đảng, chính quyền các cấp, Ban Chỉ đạo 35, các ngành, các đoàn thể và các phương tiện truyền thông, tổ, đội chuyên trách, thông qua hoạt động học tập, hội họp, trao đổi kinh nghiệm, hội thảo, hội thi, kể chuyện truyền thống, kết hợp tuyên truyền trực quan với các hình thức sân khấu hóa để nâng cao nhận thức, đề cao cảnh giác, tích cực đấu tranh với những âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch làm suy giảm giá trị văn hóa dân tộc.

Tóm lại, lịch sử dựng nước và giữ nước qua hàng nghìn năm của dân tộc đã hun đúc và chứng minh sức sống trường tồn, giá trị bền vững của văn hóa Việt Nam. Trong bất luận hoàn cảnh nào, văn hóa dân tộc luôn phát huy mạnh mẽ giá trị, thực sự là nền tảng tinh thần, nguồn lực nội sinh và động lực đột phá cho phát triển bền vững đất nước và là “sức mạnh mềm” trên con đường hội nhập quốc tế; đồng thời là “vũ khí” sắc bén để bảo vệ dân tộc, chống mọi mưu đồ “xâm lăng văn hóa” của các thế lực thù địch. Chúng ta có thể khẳng định rằng: “với một đất nước, một dân tộc trọng văn

hiến, trọng hiền tài, giàu truyền thống yêu nước và cách mạng; Nhân dân đoàn kết, cần cù, sáng tạo; đội ngũ trí thức, văn nghệ sĩ tâm huyết, tài năng, có trách nhiệm cao với Nhân dân, với Đảng, với Tổ quốc và tương lai của dân tộc; cùng với sự vào cuộc quyết liệt, đồng bộ của cả hệ thống chính trị”⁽²⁵⁾, thì bất kỳ thế lực nào có ý định làm suy giảm, phai nhạt giá trị văn hóa dân tộc Việt Nam chắc chắn sẽ chuốc lấy thất bại nặng nề trước bản lĩnh và sức mạnh to lớn bởi văn hóa của dân tộc anh hùng □

(1) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, t.8, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011, tr.349

(2) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, t.4, Sdd, tr.7

(3) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, t.10, Sdd, tr.354

(4) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, t.12, Sdd, tr.218

(5) Mai Đức Ngọc, *Nhận diện và đấu tranh phòng, chống “diễn biến hòa bình”, cơ hội chính trị*, Tạp chí Lý luận chính trị điện tử, ngày 23/10/2024

(6) và (7) Vũ Thị Phương Hậu, *Phòng, chống “xâm lăng văn hóa” trong bối cảnh toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế*, Tạp chí Cộng sản điện tử, ngày 17/10/2024

(8) và (15) (17), (19), (20), (21), (22), (23) và (24), Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, t.I, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2021, tr.84, 146, 146, 47, 143, 143, 117, 147 và 146

(9) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, t.3, Sdd, tr.458

(10) và (11) Hồ Chí Minh, *Về văn hóa*, Bảo tàng Hồ Chí Minh, Hà Nội, 1997, tr.11 và 320

(12) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, t.7, Sdd, tr.38

(13), (14), (16), (18) và (25) Nguyễn Phú Trọng, *Xây dựng và phát triển nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc*, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2024, tr.29, 43, 47, 31-32 và 52